

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SGK. /14, 21

T.C
YARGITAY
10.HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2020/2432

Karar No. 2021/5856

Tarihi: 26.4.2021

- İŞ KAZASI NEDENİYLE RÜCUAN TAZMİNAT
- GERÇEK ZARAR
- GERÇEK ZARARIN TESPİTİNDE SİGORTALI VEYA HAK SAHİBİN KALAN ÖMRÜNÜN TESPİTİNDE TRH 2010 TABLOSUNUN ESAS ALINACAĞI

ÖZETİ: Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamının, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene ödettirileceği belirtilmiş olmakla, anlaşılacağı üzere işverenin rücu alacağından sorumluluğu belirlenirken, gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri ile yargılamada yöntemince hesaplanacak gerçek (maddi) zarar karşılaştırması yapıp düşük (az) olan tutarın hükme esas alınması gerekmektedir.

Gerçek zarar, sigortalının kaza tarihi itibarıyla kalan ömür süresine göre aktif ve pasif dönemde elde edeceği kazançlar toplamından oluşmaktadır. Sigortalı veya hak sahiplerinin kalan ömür süreleri yönünden ise, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Aktüerya Bilimleri Bölümü, BNB Danışmanlık, Marmara Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi'nin çalışmalarıyla "TRH2010" adı verilen Ulusal Mortalite Tablosu hazırlanarak Sosyal Güvenlik

Kurumunca 2012/32 sayılı Genelgeyle ilk peşin sermaye değerlerinin hesabında uygulamaya konulmuş olup özü itibarıyla varsayımlara dayalı gerçek zarar hesabında gerçeğe en yakın verilerin kullanılması gerektiğinden ülkemize özgü ve güncel verileri içeren TRH2010 tablosu kalan ömür sürelerinde esas alınmalıdır

DAVA: Dava, rücuun tazminat istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın kısmen kabulüne dair verilen karara karşı davalı tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi davacının istinaf başvurusunun kısmen kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulüne karar verilmiştir.

İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın davacı ve davalı avukatları tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Hüseyin Yalçın Tokay tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM

1.1.2010 tarihinde meydana gelen iş kazası nedeniyle hak sahiplerine bağlanan gelirden oluşan kurum zararının 5510 sayılı Kanununun 21. maddesi uyarınca tahsili talebidir.

II-CEVAP:

Davalı vekili, kazanın meydana gelmesinde müvekkili şirketin sorumluluğunun bulunmadığını beyanla, davanın reddini talep etmiştir.

III-MAHKEME KARARI

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

1-Davacı Kurumun davasının kısmen kabulü ile,

48.939,98 TL ilk peşin sermaye değeri alacağının 9.788,00 TL'sine onay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile, bakiye 39.151,98 TL'sine ıslah tarihi olan 06/02/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

B-BAM KARARI

Davalı vekilinin istinaf başvurusunun reddine,

B-) Davacı vekilinin istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile; Didim (Yenihisar) 1. Asliye Hukuk (İş) Mahkemesi'nin 12.04.2018 tarih, 2011/595 Esas ve 2018/329 Karar sayılı kararının Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b.2 maddesi uyarınca kaldırılmasına,

1-Davanın kabulü ile; 48.939,98 TL ilk PSD'li gelirin, 24.05.2010onay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

IV-TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davalı vekili kazanın meydana gelmesinde asli ve tam kusurun sigortalıda olduğunu, müvekkiline atfedilecek hiçbir kusurun bulunmadığını, eksik inceleme sonucu karar verildiğini beyanla kararın bozulmasını talep etmiştir.

Davacı kurum vekili, kusur raporuna yaptıkları itirazların dikkate alınmadığını, faiz miktarının yeniden hesaplanması gerektiğini, dava değerinin hatalı oranlar üzerinden hesaplandığını, bu sebeple taraflarına hükmedilen vekalet ücreti miktarının eksik hesaplandığını, yerel mahkeme kusur oranına%70 üzerinden değil, %50 olarak hükme esas teşkil ettiğini, Bu yanlışlığın ve neticesinde hesaplanmış alacak tutarındaki eksikliğin giderilmesi gerektiğini, davalı dışında 3. kişilerin kusurunun kesinlik kazanması halinde teselsül hükümleri gereğince bu kişilerin kusurundan da davalı işveren müteselsil sorumlu olduğunu beyanla, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın kabulüne karar verilmesini istemiştir.

V-İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere ve hükmün dayandığı gerektirici sebeplere göre, sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2) Eldeki davada, davanın yasal dayanağı olan 5510 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ilk fıkrasında, iş kazası, işverenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir davranışı sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamının, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene ödettirileceği belirtilmiş olmakla, anlaşılacağı üzere işverenin rücu alacağından sorumluluğu belirlenirken, gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri ile yargılamada yönteminde hesaplanacak gerçek (maddi) zarar karşılaştırması yapıp düşük (az) olan tutarın hükme esas alınması gerekmektedir.

Bu tür davalarda gerçek zarar hesabı, tazminat hukukuna ilişkin genel ilkeler doğrultusunda yapılmalı, sigortalı sürekli iş göremezlik durumuna girmişse bedensel zarar, ölüm halinde destekten yoksun kalma tazminatı hesabı dikkate alınmalıdır. Gerçek zararın belirlenmesinde, zarar ve tazminata doğrudan etkili olan sigortalının net geliri, kalan ömür süresi, iş görebilirlik çağı, iş göremezlik derecesi, kusur ve destek görenlerin gelirden alacakları pay oranları, eşin evlenme olasılığı gibi tüm veriler ortaya konulmalıdır. Gerçek zarar, sigortalının kaza tarihi itibarıyla kalan ömür süresine göre aktif ve pasif dönemde elde edeceği kazançlar toplamından oluşmaktadır. Sigortalı veya hak sahiplerinin kalan ömür süreleri yönünden ise,

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Aktüerya Bilimleri Bölümü, BNB Danışmanlık, Marmara Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi'nin çalışmalarıyla “TRH2010” adı verilen Ulusal Mortalite Tablosu hazırlanarak Sosyal Güvenlik Kurumunca 2012/32 sayılı Genelgeyle ilk peşin sermaye değerlerinin hesabında uygulamaya konulmuş olup özü itibarıyla varsayımlara dayalı gerçek zarar hesabında gerçeğe en yakın verilerin kullanılması gerektiğinden ülkemize özgü ve güncel verileri içeren TRH2010 tablosu kalan ömür sürelerinde esas alınmalıdır.

Yukarıdaki yasal düzenleme ve açıklamalar ışığında dava değerlendirildiğinde, haksahiplerinin gerçek zarar hesabının yapılmadığı dolayısıyla peşin sermaye değerli gelir ile gerçek zararın karşılaştırılmadan karar verildiği anlaşıldığından haksahiplerinin gerçek zararı hesaplanmalı, bu miktar, gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri ile karşılaştırılıp davalıların kusur oranına göre sorumluluğu belirlendikten sonra elde edilecek sonuca göre hüküm kurulmalıdır.

Bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin eksik araştırma ve inceleme sonucu, yazılı şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun kabulüne ilişkin kararı bozulmalıdır.

SONUÇ: İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi kararının yukarıda açıklanan nedenlerle HMK'nın 373/2. maddesi gereği BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 26.4.2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.